

Vand' heiligh' d'ieuoldicheit

Gloriose waerde
heiligh' d'ieuol
dicheit die ghem
ket hebt hemel en

eerue en al datt' m' is **O** lieue
ghebenedide hee die mi ghe
maect hebt na uwen beelde
en uw' ghelikenisse **O** salicht
ende vroechde myne sielen
vilt ned' sien vande troon u
wer moghentheit op mi arm
sundaer en vilt mi lieue hee
v'gheuen al mi' sonde die ic
ghedaen heb van minne kins
chen datthen tot desen da
ghe toe **En** vilt mi goeder
tieren hee na v' grote ont
fermhicheit behoeude ende

beste mē vā allen toecomēde
sonde wilt oec lieue hee myn
hert also ontstake mit uwer
godlike mīne op dat ic alle quaet
sacwē mach en v mynē lieue
hee wt alle myre herten mī
nē mach **V**erleent mi oec hee
god dat ic die werlt vsmade
mach met al haer valsche ghe
machten **E**n wilt mi also ves
ten in uws mīnen op dat noch
vonspoet noch teghen spoet
noch gheen teptacie of enighe
creature mi af trecke en mach
van uws mīnen **O**ec so vleent
mi lieue hee ghestadighe ghe
sontheit d' sielen **E**n des lich
aems ist mi salich **E**nde dat ic
dit leuen also loeflic ouleiden

moet in alle dat mi oucomen
 mach ten eynde toe op dat ic
 v mine lieue hee na desen leue
 met allen uwen lieuen heili-
 ghen dancke en loue mach in
 dat ewighe zyt ewelic Amen

Groet v maria **vrouwe**
od van onser lieuer

vol van gracen die hee is met
 v o gloriose conynne des he-
 melo vblint v o waerde ker-
 serine d' enghelen en vrou-
 we van alder werlt wat wt
 v is theboren xpus ihs onse
 alre salicheit **Verblint v sal-**
ghe moeder en goetiere ma-
ghet. wat van gode sidi ver-
rozen vor dat beghin d' werlt
 op dat die blosser d' menschen

not v ghebozen soude worden
Verblift v comynne d maech
den die ghebaert hebt de com
d'glorien en ghi met uwen
maechdeliken heilighen borst
ten hebt v dient te sughe En
v so vast oech altoos ghemich
te en blyscap te vollen de wil
uwer lieues soons / en dom so
sidi nu o waerde moeder gods
vheuen va uwe lieue soon bo
uen alle die choren d'heilighen
en sittes an die recht hant u
wer ghebenedides soons En
siet nu o gloriose comynne
vbliden met v alle die chore
der heilighen enghelen / en oet
alle heilighen patriarchen en
propheten die bekennen dat

24
si sijn vlost ouermits de ghe
baert. **O** waerde sjoon moeder
goods dat si te vore gheprophe
teent hadden van uwen
lieuen soon dat bekennē si d'
nū al is bezuult. **O** vrede moed'
d'ontfermhicheit v so louet
dat gloziose choer d'apostelen
en dat blinkende choer d'hei
ligh' martelaren wat hoer
vrucht en hoer victoer heeft
gheweest uwe lieue em'ghe soō
ih̄s xp̄us. en sijnne g'ne hebbe
si alle voerspoet d'werlt ende
noedspoet v'wonne en hebbet
te besitten die ewighe blyscap
vo ombeulete machet ende
sterre des meers so louet oec dat
waerde heilighe rouent der
confessozen en d'heilighe machte

Want si hebben om d' mine
uwes lieues soons v'smaet
die ethenuechte en gloie der
werlt en nu sijn si bi sinre g'
aen vlost van allen druck
en liden en sullen regneren
met uwe lieue soon en mit v
ind' ewich. **H**ier om so v'blift
vo ald' soonste comynne wat
met allen desen heilighe soe
hebdi ontfanghen den stoel
der gloien en d' ewigh' blij
scappen. **I**n so bidden wy v
o soete maghet maria dat ghi
boer mi bidde wilt an uwe
lieuen soon dat ic u voetschape
in alle doechde na volghen
mach v'grootte oetmoedicheit
v'reynicheit, des hten en des
lichaems. **E**n dat ic uwe lieue

soon minne mach wt al min
 re hten en dat ic mach lyd
 sam wesen en danckbaer in
 alle dat liden dat hi mi toe
 sent in desen leuen En ic bid
 boec ghebenedide lieue moe
 d' goods dat ghi mi bystaen
 wilt in die vre minne doots en
 bestarmen vande bosen gheest
 en van al sin anuechten en
 van al dat mi hindlic wesen
 mach en wilt mi siel met v
 op uoeren in dat ewighe leue
 op dat ic uwen lieuen soon
 met v en allen sine lieue hei
 lighen dancken en louen
 mach eweliken **A** mess **Van**
O waerde glo **allen en**
riose princen **ghelen**
Sinte michiel gabriel zaphael

en alle lieue heilighe enghel
len ons liefs heerē die vā hem
vheuen snt in dē ewighe leue
en also gheueft snt in sijnē wū
nen dat ghi in gheenre ma
meren vā sijnē minne vstede
en moghet **W**on bidden v die
hier in dit dal d'ellendē snt dat
ghi ons behoede en bestermen
wilt in allen steden en in alre
tijt vā allen stricke en laghe
en beoziaghe des viants op dat
von onsen lieue heerē ihū xpo
mit veynre hten dach en nacht
danken en louen en trouwe
like diene mochten. ghi lieue
heerē wilt ons hten op heffen
vā aertschen dinghen totter
hemelsch' blyscap vā alle d'ma
linghe tott waerheit vā dē
raet des bosen gheests totten

wil ons liefs heere **E**n wilt
 ons bewaren dach en nacht
 slapende en wakende vā al
 dat ons lynchlic wesen mach
 ind' sielen of indē luytē **O** hee
 ihu xpe comt d' glorien vō
 bidden v dat dese heiliche zid
 deren die v danckē en louen
 tot alre tyt dat onse leue ghe
 wapent en bescremt mach v
 den vā hem in alre tyt **S**i wil
 len onse ghebeden en onse sūch
 ten vō vōden godliken oghe
 presentere en vā u ghe ende
 rōsolanc ons roed ned' brēghe
 op dat vō in alle teptarien en
 in allen dat ons an roemt vō
 melic moghe staende bliuen
 in uwen minne **O**er so beghere
 vō o vōde heilighe enghelen
 dat ghi ons bistaen wilt in die

bre ons doots en besermē ons
vā alle moy nisse en quellighe
d' viande en wilt onse ziele op
uoeren tott ewigh' glorien op
dat wi onsen lieue heere niet
v en alle sme lieue heilighen
danke en loue moghe enelic
Amest. **vā S Jan baptist en**

Heilighe en gloriose vā
riohes alle priazte ende
baptista die ghehelicht **prophete**
syt cezdighebozen wort die vā
onsen lieuen hee voren syt
op dat ghi vor he sout staen
en he den wech bereyden ghi
hebt onsen lieue hee ghedoept
met uwe heilighe haden **Ghi**
syt een scool d' soechde. een ze
ghel des heylcheits. een spie
ghel des zeyncheits. een wech

d'penitencien gheheyt dē heili-
 ghen enghelē/ een lanterne
 d'werlt/ een bomloper des verch-
 tens/ een middelaen d'heiligh
 drievoldicht en die alre heilic-
 ste man naest xpm die ye op
 eerde ghequam. **G**hi hebt dē
 bitteren doot gheleden om den
 wil des heeren d'om so suldi
 veruelc vblidē mitte heili-
 ghē enghelen **w**onbidde vni
 o wde heiliche mitelare pro-
 pheten en johanes dat ghi
 vrom ons bidden wilt an onse
 lieue hee met al dē heilighen
 priarckē en prophete die on-
 sen lieue hee verduidelic ver-
 wacht hebbē op dat si oūmūs
 sijre passie in soudē moghē
 gaen die blyscap des ewighe

leuens die altemael ghesloten
was een hi quam **V**erblint vnu
owaerde heiliche vaders en
alle heilighe priarchen en pro
pheten wat v betheert so heeft
veruolt die heer siet hi is ghe
romen en is mēsche gheworde
en heeft v blost vā alle ver
driet en heeft v vheue met
hē in dat ewighe rijck **V**erblint
vnu lieue waerde iohes ende
alle gād lieue heilighe vaders
in gods lieue soon xpm ihm
die ghi ghemit hebt d' ghi v
hoop en v glorie in gheset hebt
wat hi heeft v ghevoont met
ter croon der ewigh glorien.
En wilt lieue hee bidden vō
ons dat wi v heilighe voet
stappē na mothen volghe en
waerde vruchte d' penitencie

hier doe
moethe
moede
moete
ou roe
ro sola
mothe
desen
desen
roelr
xpm
O
fime
heere
het e
stod
stap
en e
leue
sien

hier doen en dat wij oer na
 moghen volghē v groote oer
 moedicheit en dat wij lyd sa
 moete wesen in allen dat ons
 ou roemt en die gracie ende
 consolac goods lanmoedelit
 moghē wachte **O**p dat wij na
 desen leuen lieue heilighe va
 der ons moghē verbliden ee
 welic onsen leuen hee ihu
 xpm **A**metz **Van sinte pie**

O Glorioso **ter apostel**
Sintē peter die vā onsen lieue
 heere verroren sint en ghema
 ket een prediken des woordes
 goods **O**h sint een harder der
 scapen een prins d'apostelen
 en een stoteldragh des ewighe
 leuens **O**h en hebt v niet ont
 sien om d'winnē goods te lide

honger en dorst tribulacie p
secucie en veel meer and' ar
moede en ten lesten om der
minen ons heere ihu xpi so
hebdi gheleden den bitteren
doot **D**om o gloriose heilighe
apostel so heeft hi v vheuen
in sin ewighe rijk en heeft
v ghecroont mit een gouwe
croon die nimmer wgaen
en sal **D**u goediere heilighe
petre die v vblijt in die ee
wighe glorie v so bidden ton
oetmoedelic dat ghi oumits
d' gien en d' machte die v ghe
gheuen is ons ontbindē wilt
van al onsen sonden en onse
herte besten in d' minne ons
liefs heeren en ons vā alle
toecomenden sonde beware

Oec so bidden wy wtürzen
 heilighe apostel dat ghi onse
 ouders en al onse vrienden
 die doot syn wilt op doen die
 poorte des ewighe leues op
 dat si oumits v heilighe ver
 dienre van allen pñe vlost
 werden en die ewighe bly
 scap besitten moeten mit al
 den heilighen **En** lieue heili
 ghe pñis d'apostelen oec be
 gheren wy van v **Als** ons lie
 ue hee ons vā desen leue wil
 roepen dat ghi dan oec ons
 uwe dienres goedieren wilt
 roesen en doen ons op die doe
 re d'ewigh' glorien op dat wy
 onsen lieue hee ewelic danke
 en louemoghen met v sond'
 eynde **Amen** **Wā S' Andries**

Ood groet vwaerde hei
lighe apostel sinte Andries
die van onsen lieue heer v'roze
sint ghy hebt om sine wil dat
aertische goet acht' gheleatē ende
onsen lieue hee trouwelic na
ghevolcht **G**hy hebt om sinen
wil banden en slaghe en ten
lesten den doot des truyts milt
gheleden **D**om lieue heilighe
apostel sinte Andries so heeft hi
v'vheue inde ousten troon sijn
re glorien en heeft v'gheue
uen mette heilighen enghelē
te v'bliden ewelic **H**ier om
mijn lieue waerde apostel so
bid ic v dat ghi voor mi bidde
wilt onsen lieuen hee ihesu
xpm dat ic v na volghe in
doechden dat ic om d' minen

85
goods die mylike ghemuecht
bismade mach en die ewighe
ghemuecht soeken En dat ic v
na volghen mach in sachtmoe-
dicheiden in lndsamheide en
oer v gte mine **I**c bid v oer lie-
ue andrea dat ghi mi huden
en alle mit besermē wilt vā
allen sonden En dat ic ghesta-
delike bliuen mach inder vree-
sen ons liefs heeren En ic bid
v mi lieue apostel dat ghi mi
ziel ontfanghen wilt in die vree-
mns doots op dat ic na dese
leuen onsen lieuen hee met v
en allen lieuen heilighen dar-
ken en loue mach sond' eynde
Amen **Van S' Jan ewan**

Lieue waerde en gelist
gloriose apostel S' Johā

ewāttelist die vā onsen lieue
heē v'roze snt en vā hem bouē
al die and' ghemit **G**hi snt een
waende licht d' heiligh' kerckē
Ghi snt een wturozen vat vol
goods gāen **G**hi snt die gheue
die onsen lieue heē sijn waer
de moed' beual hanghende an
den cruce op dat ghi sorghe
hebbē soudt van haer **G**hi snt
die inden vleysche leuende een
enghelsche leuen gheleit hebt
en een ewighe maecht gheble
uen snt **V**so visiteerde oec o
lieue heilighe johānes in dat
eynde uwer leuens onse lieue
heē ihs met sine heilighe dis
cipulen en heeft v nū vheue
bi hem inden troon d' ewigh'
glorien d' anscoudi met lieū

machet manen en̄ met alle
 den heilighe[n] dat m̄lic aen
 sijn des ousten romins **W**ien
 om o soete lieue iohes bidden
 von v dat ghi ghedenckē wilt
 d'gheerne die v vziende sijn
 inden eerde en̄ veruuen onsbā
 onsen lieue hee dat hi onse herte
 wil vlichten mit sijnre ewigh
 wonsheit op dat von roete moghe
 te ondscheiden dat goet vanden
 quade en̄ dat von niet bedroghē
 en worden biden zede des bosen
 gheests **O**er soberheren von
 dat ghi ons veruuet reyncht
 d' sielen en̄ des lichaems **E**ndat
 von v ghe mine en̄ v sachtmoe
 dicheit en̄ oer in alle doerden
 na te volghen moghe **E**n als
 ons leues eynde is so bidde von

vo milike vader dat ghi ons da
ontfanghen wilten iuw bewa
ringhe als ghi die lieue magh
maria ontfint. En besermit
ons vade bosen gheest en van
al dat ons hinderlic wesen
mach, en voert ons met vin
die ewighe glorie. Op dat non
onsen lieue hee met vloue en
danken moghen sond' eynde
Amen. **Van allen apostelen**

O Glorioso princen d' heiligh
kercken waerde heilighe
apostelen die al dat ind' werlt
is vsmaet hebt om d' minne ons
liefs heeren en hem oetmoede
lic na ghevolghet sint. Ghi sint
die gheen die de blouzen der
werlt mit uwe bleysscheliken
oghen ghesien hebt en met
uwen oren ghehoort hebt en

al die werlt met uw lezighe en
 met uwē doechdeliken leuē ver
 licht hebt. **E**n ghi o waerde rid
 deren ons heeren ihu xpi naal
 dat liden en na alle die pſeu
 die en na al die armoede die
 ghi in deser werlt om d' min
 nen ons heeren nūlic thele
 dē hebt so sidi vā hē vheuen
 indē troon sijre ewigh' glorie
 vblint vnu en roest vnic
 want v loon is groot indē he
 mel. **E**n wō v dienes hier
 indē eerde mede vbliden ons
 van uw' groot' glorien ende
 blyscap. **S** ghi waerde borzthe
 ren des ouerste stat vā ihu
 siet die gheen die ghi wt al uw
 herten ghemūt hebt die is ver
 heuē vā sine hemelschen vad
 en ghi hebt vmet hē vheue

m in hemelsche glorie **D**iet bli-
scap en vrolicheit sal v wese
ewelic wat ghi ghetrou ghe-
uonden sijn in alle teptach die
ghi hadt in desen iijrlike leue
O ghi waerde vriende gods
en verachtinghe lichten der
werlt verblint v nu in onsen
leue hee ihu die v van allen
vdriet en liden vloft heuet
en die ewighe glorie met den
enghelen ghegheuen heeft
Wilt nu o waerde heilighe
apostelen biddē voor die sa-
licheit d' heiligh kercke dat
onse lieue hee ons vleenen
wil vrede en cenzachticheit
op dat die heilighe kercke on-
sen lieue hee diene mach in
ruste in minne en in vreden
O hee ihu xpe ouste herder

mine des vredes wilt oümits
 dat ghebet d' heiligh' apostele
 vleene uwe ghelouighen men-
 schen vghiffens van al haven
 voerleden sonden en van al
 haven toecomeden sonde wilt
 se goed'nerlic behoeden en be-
 waeren wilt hē gheuen ghe-
 sontheit d' zielen en des lichaes
 Alle vleyschlike begherte wilt
 van hē nemen wilt hē vleene
 lieue hee vast gheloue set hope
 en pfege mine vleent hem
 oetmoedicheit neymicheit lyd-
 samheit en alle and' doechden
 wilt in hē vncervē lieue hee
 Op dat wy alle gad' mitten
 heilighē apostelen ons vblide
 moghen in dat ewighe zint

Q ewelic Amen **Van S**
ynlike en cornelius

glozose heilighe paus en mar-
taen ons liefs heere ihu xpi sinte
cornelis die de heilighe kercke
met woerde en met werken
vlicht hebt ghi hebt die sonde
ghehaet en die rechtueerdicht
ghemint. **O** heilighe enrouwe
heen ghi hebt na veel goeder
werken d' ghi onsen lieue heer
wel in behaechde om d' minen
goods gheleden den bittere doot.
Siet nu blinket ghi in dat glo-
zose hoer d' heilighe ghezoont
met eenre roonen van duer-
bare ghesteeften. **I**n o waende
heilighe vad' bid ic v dat ghi
bidden wilt voor mi en voor
mij ouders en voer al de ghe-
ne d' ic voor begheer. **O**p dat
von oumits v heilich ghebet
vloest moghe worden ende

bescremt van allen sichten en
 va allen placthen teghewoor
 dich of toecomende **E**n wilt
 ons oec die v aenroepē v roez
 uen dat wij v heilighe leuen
 na volghē moethen en also vol
 standich bliuen in allen druck
 en liden en in allen teptaren
 op dat wij onsen lieue hee also
 moethe behaghen als ghi he
 behaecht hebt in al onsen we
 ghen en wercken ten eynde
 toe en wilt ons bi staen altoes
 en sondinghe in die vze ons
 doets en biddē dan boez ons
Op dat wij ouermē v heilighe
 verdiente moaghen comen
 tott ewigh' blyscap en onse
 lieue hee met v danken en
 louē ewelic **Amen Van S**

O waerde **laurentius**
en ghebenedide marte
laer en zidd' ons liefs heerē
sinte **laurens** Die om d' min
ne ons liefs heeren die werlt
mit haerre gheniechte ver
smaet hebt en onsen lieuen
heē in groot heilicheit ghe
dient hebt **G**od gruet v spie
ghel der zeynlicheit mīre d'
doechden en een trouwe
hulper d' gheenre die in noot
sijn **O** ghetrouwe zidd' ghi
hebt om d' mīne goods ghe
leden herde slaghe en tor
menten en ten lesten de bit
tere doot **E**n aldus sidi he
ue heilighe laurenti ghero
men tot' roon d' enoughez
tlozen en sult eweliken

zegnezen met onsen lieuen heere
 en met alle syn heilighe inder
 ewigh' blyscap **A**n rouwen
 dient gods want wy wel we-
 ten dat ghi seer machich sijt
 bidē onsen hee so bidden wy
 v dat ghi ons berouen wilt
 vghiffenisse vā al onsen sonde
En also als onse lieue hee bez-
 leent heeft v te vrouwen dat
 tyrluke vuen **E**oe wil hi ons
 oec vleenen dat wy vwi-
 ne moethen alle vleyschlike
 begheerten **E**n dat wy ouer-
 mits v heilighe vdiene vā
 daghe te daghen voort gaē
 moeten in doechde en in
 heilicheiden **E**n oec lieue lau-
 zenaig dat wy dit leuen
 also leiden moghe te eynde

toe Op dat wy na desen leue ont
staen moghe dat ewighe vuer
en met v en allen lieue heilighe
besitten dat ewighe leuen ende
glorie Amen **Van S mistoffel**

Ihesu xpe comt der coninghen en
hee d'heeren die dat ewighe
zint en die ewighe ghemuecht
ghenes de ghenen die dese mt
like vroechde vsmaden om u
wen wil **O** lieue hee mint
die gheen die v minnen ende
laet ne nimmer after die m v
betrouwen tot alre herte **O** hi
hebt oer hee ihu xpe woen
heilighe mantelaer sinte ruf
toffel gheuoert met die roon
d'ewigh' glorie want hi om
uwen wil vsmact heeft dat
vint d'werlt met haerrebh
sint **O** heilighe waerde zid

D' sinte cristoffel vblint v mi
 met allen heilighen wat ghi
 volstandich gheuonde sijn in
 desen tytliken leuen. **E**n wilt
 bidde v om mi en v om alle
 die v eeren en lief hebbe op
 dat ic oumits v heilich ghebet
 volstandich mach wesen te
 wedstaen alle bezinghe des
 vleysche des viants of d'werlt
 en dat ic noch om lief of om
 leet noch om tribulacoe of om
 ghenuechte vande zechte wech
 in gheenre manieren en dwael
 of en ga. **W**ilt mi oec bewue
 heylighe cristoffel ghesoncht
 d' sielen en des lichaems ist
 mi salich ende dat ic groot
 moedich mach wesen in alle
 druck of lide dat my aen
 roemt. **E**n dat ic onse lieue

heē ghenrouwelic dienē mach
na sine wil ten eynde toe op
dat ic hem met v danckē en
louē mach sond' eynde in dat
ewighe zyt **Amēss. Van allen**

O hoe soon en hoe suuer
lic is dat zyt **martelaren**
daer die heilighe martelaers
zegneren met onsen lieue heē
want si hebben d' werlt ghe
mecht vsmact en om d' mi
ne ihu xpi gheleden hongher
en dorst hette en roude ende
veel and' armoede hebben si
blidelic om goods wil ghele
den **W**ier om o lieue heē ihu
xpe sullen si besitten met v de
ewighe blyscap **Verblift v mi**
o ghi heilighe martelaers in
onsen lieue heē want bi sijne
gracen en rachten hebdi ver

wonne den viant die is een
 prins van deser werlt en oec
 die werlt met al haerre boos-
 heit en siet ghi en sult niet
 meer hebben d'zuck of liden
Ghi en sult niet meer screye
 of roepen mer die ewighe
 blyscap en die ewighe gloie
 suldi sond' eynde hebben mette
 hee ihu xpo. **W**aer sijn sijn
 die v' gheslaghe en ghedoot
 hebben waer is nu die tri-
 bulacie en confuse die ghi
 ghelede hebt **S**iet die confu-
 sie is verwandelt in blyscap
 en in groter glorie. die
 tribulacie en dat lide is ver-
 wandelt in ewighe blyscap
 en vrolicheit **O** suete hee
 ihu xpe dit sijn v' wercke

die seer wondlic sijn in uwen
heilighen wat vour dat tytlic
liden en vour dat si hem in
desen werlt voetmoedicht
hebben so hebdi se vheuen in
dat ewighe rijk en hebt he
ghegheuen die ewighe ghe
micht. **O** ald' goetdierenste
heere mi bidden wy v en be
gheren dat ghi ons oer bez
leenen wilt dat wy om uwe
minen altoos milic lide mo
ghe alle tribulacie armoede
arbeit of wat v hief wil is
En dat wy dat ljd samlic
van uwer hant nemen mo
ghen. **O** soe roepen wy oer
an heilighe martelare ende
beghezen dat ghi ons bistae
wilt in al dat liden of ver
druct dat ons an come mach

Op dat wij oumits vheulich
 ghebet alle liden mit blinden
 herte outgaen moghen **E**n dat
 wij altoos oech vom ogghen
 hebben moghen die groote
 glorie en die ewighe blyscap
 die onse lieue hee gheue sal
 den ghenen die hem in dit
 leuen om sine wil boetmoe
 dighen en die om sine wil tri
 bularie liden **O**ech soe bidden
 wij onwaerde gloriose marie
 laers en wturozen vrienden
 goods dat ghi ons by staer wilt
 in al onsen noot en wilt ons
 vtroesten en verlichten in al
 onsen liden **O**p dat wij in
 synd' granen die v gheroont
 heeft moghe verwinnen alle
 bowspoet en wederispoet

d'weelt en volstandelic mo-
ghen bliuen staen inde rouwe
en mi minen ons liefs heere
ten eynde toe **W**en begheeren
dat ghi ons ser by wilt staen
in die vre onser doot ende
ons met v opuoeren totten
enough blyscap op dat **W**en
den comick d'glorien met v
loue en dancke moghe mi
ewicheit **Amen Van Sm.**

O heilighe **te nicolaus**
gloriose bysscop en tot
uerroren vrient goods **S**
nycolaus die vortuoren sint
van onsen lieuen hee ihu
xpo tot enē leerder en een
trouwe herder des volcs
God ghuet v goedherē vad

mind' der doechden een exem-
 pel des zernicheit en heylicheit
 sachmoedich en minlic oet-
 moedich en vredich **O** blinde
 de wat veruert met veel gra-
 tien en doechden siet aldus
 hebdi in desen leuen behaecht
 onsen lieuen hee ihu die v ind'
 eerden vae'de **E**n nu sidi ver-
 heuen van hem inden troon
 der hemelster glorien **V**erblint
 v nu o gloriose heilighe bisscop
 in onsen lieuen hee ihu die v
 ind' eerde vuert heeft mit
 ontelliken mirakulen ende
 indē hemel v ghegheue he-
 uet die ewighe blyscap **N**u
 bidic v o heilighe vader my-
 colae dat ghi bidde wilt v om
 my en oec v om my ouders

voez my vrienden en vrom al
die ons goet doen op datse on-
se lieue hee wil bewaren van
allen quaden ind' zielen ende
indē lieue van die haestelike
doot ende van dootlike sonde
En dat hee onse lieue hee wil
vleene dat si moethe lieue ghe-
stadelike ond' syn gheboden
En in desen lieue mylic goet
na haerre behoefsten verleene
wilt en hier namaels dat
ewighe goet en dat ewighe
leuen **W**ilt oec o lieue myco-
lae bidden vrom my dat ic v
heilighe leuen na mach vol-
ghen in sachtmoedicheiden
en dat ic medelidende mach
wesen met mine eue korste
in alle synre noot en dat ic

45
hem te hulpe mach comen
met woorden met wercke
en met ghebeden na myne
vermoghen in alre tyt **O**er so
bidic v o heilighe bisscop dat
ghi mi en myne ouders ende
allen den ghenen daer ics vor
begheer wilt by staen in dese
leuen op dat von die sonden
moghen sinnen en die doech
den minen **E**n wilt ons alle
oer by staen o milike vader
in die vre onser doot ende
oumits v heilighe verdien
ten ons brenghet totte troon
d'ewigh vroechden op dat
von met v den lieuen hee
ihm danken en loue mo
ghen sonder eynde Amen
Dan sinte mantijn

Salighe en gloriose bis
scop sinte Martin wes
ghegruet ghi sijn een spie
ghel d'confessoren ende der
maechden ghi hebt een en
ghels leuen gheleit inder
aerden en ghe^{lyc}gheyt in de he
melen den apostelen **O** mar
tin ghi hebt gherweest oet
moedich ende cleyn inder
aerden en den ousten heer
xpm ghemit wt al unzer
herten **M**erf nu sidi vrick
en machich in den hemel
Ghi hebt verblint al dat he
melsche heer met uw groo
te heilicheit en doerden
en siet nu hebdi ontfaeghen
die kroon en sult besitten
met alden heilighen die

ewighe glorie sond' eynde
 Hier om wtroren vrient
 godes sinte marryn so be
 gheer ic dat ghi wilt bidden
 bom mi anden comt d'gle
 zien die v vheue heeft dat
 ic v heilich leuen na mach
 volghen en die mylike din
 ghen vsmaden en minen
 lieue hee wt al myre hre
 en trachte minen mach
 Dat ic oerck danber wese
 mach alle my onsen lieuen
 hee van synre groot gae
 en goedherenheit die hi
 met mi ghe daen heeft wat
 hi mi buten veel and men
 schen ghezopen heeft en
 vercoren wt d'valscher
 werlt en den wil ende die

stede ghegheuen heeft he te
dienen **V**erleent mi lieue hee
ihs dat dese en veel ander
gauen die ghy met mi ghe
daen hebt va myre memo
rien nemermeer en gaen
Aer dat ic v m alre mt en
m alle steden en stonden hier
af dancker wesen mach op
dat ic waerdich mach wesen
meer gauen van v te ontfan
ghen **W**ilt mi oec lieue heer
verleene oumits die v dien
ten des heilighen bisscops
sinte maerten die wysheit
en die gne op dat ic weten
mach hoe dat ic vor v wa
deren en leue sal m allen
myne weghe ende wercke
en oec lieue hee hoe dat ic

mi hebben sal ond' die men-
 schen gheestelic of waerlic **Op**
 dat mijn leue en mijn conusa-
 cie mach v mine lieue heere
 sijn behaghelic myne euen
 kostten stichtelic wilt mi oec
 verleenen lieue heere dat in
 gheenre tijt noch in ghenen
 saken mi en verheer enighe
 houerdij of toorn of haet of myt
men wilt mi vleenen dat ic ou-
 mits v ghestadelike bewaam-
 ghe ontgaen mach alle die
 stricken ende laghen des vi-
 ants en dat ic v met reynre
 herten trouwelike en deuo-
 teliken dienen mach ten eyn-
 de toe **Op** dat ic metten heili-
 ghen vad' sinte maerten v e-
 roughe blyscap na desen leuen
 besite mach ewelic **Amen**

O heilighe van Sinte
en wtlicoren **franciscan**

gloriose vrient des ouste romins
sinte **franciscan** God gruet u eer
baer vader en een warachtich
licht d' heilighe kercken O ghe
trouwe knecht en vrome zid
d' ons heeren ihu xpi O salich
vat der doechden en d' heyl
licheit O prediker en waerheit
en een wech d' penitencien O
mynlike vader O heilighe con
fessor ghi hebt om d' minen
ons liefs heeren ihu xpi die
glorie en die ghenuecht der
werlt vsmaet en die ewi
ghe ghenuechte wt al uwer
herten ghesocht met waken
en met vasten en ghesocht
met arbeiden Ghi hebt oec de

mensche salicheit gheleert
 mit preken mit biddē ende
 met enē oetmoedighe heilighe
 leuē **A**ldus sidi lieue heilighe
 baden na veel dinc ende lide
 en na veel and' doerlydeliken
 wercken die ghi inden werlt
 ghe daen hebt gherome totter
 ewigh' blyscap en ghemiechte
Verblift v lieue hee fransisc
 inden sueten heere ihu xpi
 want ghi waerdich gheuon
 den sint te draghen in uwe
 lichaem die teykenē d' hey
 ligher vnf wonden ihu xpi
Verblift v mette heulighen
 enghelen en met allen den
 lieue hemelschen heez inde
 conit der conighen die v v
 lieue heuet **O** oetmoedighe

franciscus en v ghegheuen
heeft die kroon d' ewigher
glozen **E**n wilt lieue goed
fieren vader ghedencken al
in ver kinderen en wilt bidde
voor mi opdat ic v heilighe
voetstappen na mach volghē
in doechden dat ic altoos
deyn ende oetmoedich mach
wesen in minen ogthen en
dat ic miniet en ontsie om
minen goode en om die gro
te blyscap die ons lieue hee
sal gheuen den ghenē die
hem wt al haerre lste min
nen des morggens vroech
op te staen • te waken te vas
ten te bidde of te arbeiden
of and' liden dat mi onselie
ue hee toe sent te liden en
dat ic altoos vom ogthen

44
mach hebben dat onse lieue
heer seit waert want ghi
en weet dach noch vze lie
ue heilighe vad' franciscus
wilt oec voveruen dat ic mi
rechtel mi belooften en mi
opset also vast houde dat
ic om lief of om leet in ghee
re manieren d'oueren gae
Dat ic oec mine ouersten al
tijt ghehoorsam mach wese
En dat ic mi also doechdelike
mach hebben in sien in hoore
in spreken ende in
stighen en in allen mine
weghen en wercke opdat
ic lieue heilighe vad' franciscus
in dat ewighe leuen onder
dat ghetal uro kind' ghere
kent mach voden ende onse

lieue hee met v danckē en
louē mach ewelic Amen **Van**

Heylich alden heilighe
en salich **confessozen**
sin lieue hee ihu xpe die
in ewighe zyt wone wat
d'is die zucte sancte d'heilighe
enghelen **Dez** is dat minli-
ke en soete gheselschap d'hey-
lighen **Dez** is blyscap ende
vroechde sond' eynde **Daer**
is dat ewighe licht sonder
nacht **D'en** is d'zuc noch
liden hongh' noch dorst siecte
noch verdriet **mer** alle ghe-
mecht **Alle** blyscap **alle** dat
men d'begheert hebben si
in onsen lieuen hee **o** lieue
hee ihesus wāneer sullen
wy comen bi v en besouwe

dese grote blyscap **O** lieue
 vrienden gods heilighe doch-
 teren en alle heilighe confesso-
 ren die vroechde en blyscap
 suldi besiten sond' eynde wat
 ghi om d'minen gods hebt
 tytlike ghenuecht vsmaet
 en veel armoeden waken
 ende vasten bidden en ar-
 beiden en veel and' tribula-
 tien en temptacien ghelede
En wat scadet v mi lieue
 vrienden gods dat ghi veel
 onghenals en druse ghehadt
 hebt in d'werlt **S**iet mi ist
 al verbi en al ghedaen en
 die ewighe vroechde en bly-
 scap suldi hebben en besit-
 ten ewelic **V**erblift v mi
 waerde heilighe knechten

des ouſten conincs inde ſoe
ten hee ihu xpm die ghi in
allen en bouen allen dinghe
ghemint hebt **W**ant hi nu
veruult heeft die begheerte
uues hten **V**erblit v nu wat
ghi die blyſcap uues heeren
in gheſien ſit en vaert ſit
met eenre ſtoolen en ſeker
ſit die ander oerte hebbe **N**u
bidden wy tot al d' begheer
ten ons herten o lieue vrien
den goods dat ghi bidde wilt
vor ons den ouſten hee ihu
Op dat hi ons die in deſer zee
varen bewaren wil van
allen ſonden en van alle q
den **E**n dat wy v heilich le
uen moghe na volghen en
die ghenuechlich d' werlt

102
Vsmaden en tribulane om d' mi
ne goods te liden **E**n dat onse heer
ten gheueft moghe worden in
oetmoedicheiden in zechter min
in zeyncheiden in sachtmoedic
heiden en voort in allen doech
den **E**n oec dat wij altoes bewa
ren moghen van allen sonden
onse oghen onse tonghe onse
oren en voort ons ander sinne
en leden op dat wij onsen lieue
heere behaghen moghen in al
onse weghe en wercken **E**n
dat wij alsoe volstandich ende
also ghetrouwe moghe wesen
in alle teptanen en in alle voer
spoet en teghespoet ten eynde
toe **O**p dat wij in die vre ons
doot mette wakende en ghe
trouwe knechte moghe hore
vande soeten hee ihu xpi
Coemt ghi ghebenedide myns

vaders en besit dat zyt dat vbe
zeyt is Coemt en verblit v mi
met allen lieue heilighe n d
ewicheit amen **Van sinte**

God groet v soon **agmet**
bloeyende rose heilighe ma
ghet sinte agmet die on d minne
des ousten brudegoms ihu xpi
der werlt hoocheit met al haer
valscher ghenuechten vsmadet
hebt en den miliken hee ihm
xpm vor al urv herten ghe
wint hebt **Thi** hebt om sinen
wil ghelede verfmadenisse d
menschen en ten lesten den bit
teren doot **O** met wat grooter
bliscap en vrolicheit wardi
doe op gheuocert tot de troond
ewigher glorien vande heili
ghen enghelen **O** wtuore **O**
suulike **O** suete maghet **S**

agmet **V**erblift v nu in dē lie
 uen heere ih̄m xpm **W**at ghi
 om sinen roil v heilighe bloet
 ghestort hebt **S**iet nu heeft
 hi in dē hemel v vheuen ende
 die troon d' ewigher glorien v
 ghegheuen ihesus manien soon
 die ghi wt alle uw herte hebt
 betheert en ghemint in d' aer
 den **V**erblift v nu met lieuer
 macht manien en met alden
 suete machden xpi en wilt
 bidden v om in ande sueten
 hee ih̄m xpm dat ic v heili
 ghe leuen na volghen mach
 v zinnicheit des herten en des
 lichaems v oetmoedicheit en
 v groote min en dat ic sacht
 moedich mach roesen en min
 ic alle menschen in woorden
 en in wercken **O**p dat ic den

sueten hee ihu xpo also beha-
ghe mach en alsulken wou-
ghe in mijn herte bereiden
mach in mijnē leuen op dat
hi in na desen leuen met sine
enghelen wil vleenen de scoo-
en salighe wonighe in sin
ewighe zyt. **O** mijn lieue
soete moed' en mynlike ma-
ghet sinte agniet ic bid v oec
dat ghi mi uwē kinde bi-
staen wult in die vre mijnre
doot en mi vblidē met uw
teghenwoordicheit ende keert
dan vā m' alle quaet ende
alle verueernis des vliets
en voert mi met v in dat he-
melsche paradys op dat wij
tesamen moghen louen ende
danken den sone d'glorien
Amen. Vā S' katherina

103
O uulike en gloriose heiliche
ghe maghet katherina
ghebenedyt moetti wesen van
den ousten hee ewelic **G**od groet
v waerde romme en sone ro
se des padns **G**od groet v rot
ueroren dochter des ouersten
roms ghi sijn claezre dan die
sone scone dan die sterren
Ghi hebt die rikeit ende die
ghemicht der werlt om der
minen xpi ihu versmaet en
om smen wil gheleden slaghe
en kercker en om smen wil v
leuen ghegheuen **A**ldus heeft
die soete brudegom ihesus xps
v sijn lieue bruyt o waerde
katherina op gheuoert totter
ewigher bliscap en heeft v v
heuen in dat choor d' heiligh
maechden **N**u verblift v sue
te lieue katherina ewelic met

alden miliken gheselschap des
hemels inde alderzuetsten hee
ihm xpm die ghi in allen dm
ghen en bouen allen dinghe
ghe mint hebt **V**erblint v soete
comynne want uwen heili
ghen name is vheuen vom
gode en vom die mensche **N**iet
alle die koxten menschen eere
v en bezheeren v hulp **E**n
wij bidden en anroepen v
oet o suulike maghet tristi
wilt bidden vom ons dat on
se lieue heere wil veruulle
onse herten met synre ghen
ende minen **O**p dat ons mi
mezmeer en bezheere enighe
vlecken d' waerliker ghe
miechten **M**er dat wij onsen
lieuen heere een hert houde
moghen in alle bezozinghen
en in allen liden ende in al

149
dat ons ouercoemte **O** katheri-
na sroon en rotulozen v stemme
is so suet inden oren des heeren
die nu blinet inde hemelschen
troon d' die enghelen singhen
so sroon wilt bidden voor ons
en voor allen den ghenen die
v minnen en eeren op dat onse
lieue heere saken wil onse
weghen alle tijt na sinen wil
Ende wy korsten menschen in
dit leuen te samen leue moghe
also minliken alsoe vreliken
en also goednerliken op dat
wy te samen comen moghe
na desen leuen met v o soete
maghet tott' stadt d' ewigher
blyscap en des ewighen vrede
om te louen en te danctzen
onsen lieue heer sond' eynde
Amess **Van S' Barbara**

God groet v o soon suulike
maghet en heilighe mar
telazse **S** barbara God gruet
v spieghel d' veymcheit God
gruet v exempel d' l'idsamht
en d' volstandicheit O roscore
rose O suulike paerle O vat d'
doechden en der heilicheit O
hoe soon o hoe suet ende hoe
milic sidi inden oghen des
ousten conincs **V** o lieue bar
bara so en mochtmen noch
met pmen noch met tozmeten
noch met smeeken noch met
dreyghen of trecken in enigh
manieren vand' mine goods
O suete hee ihu xpe hoe hooch
lic en hoe waerdelic hebdi bez
heuen die ghebenedide ende
gloziose maecht **S** barbara
die om v gheleden heeft ghee

105
selen en tormenten en ten
lesten den bitteren doot **I**nden
hemel hebdisse ghecroont met
een gouden kroon en in d' aerde
hebdisse vnaert met veel ende
wonderlike miraculen **O** salu
ghe barbara verblift v nu wat
die ewighe glorie en die hemel
sche ghenuerchte suldi besitten
metten ousten brudegom en
met allen lieuen heilighe son
der eynde **N**u rotuore lieue
schoon barbara myn hren bli
scap en toelaet **S**u bid ic v o
mijn waerde aduocriet dat ghi
bidden wilt voor mi op dat ic
v salighe en heilighe leuen na
mach volghen dat ic mach we
sen also oetmoedich in alle bee
spoet als ghi waert **E**nde also
hidsam en volstandich in alle
liden en roedspoet dat my

oudoemt **O**et my lieue barbara
begheer ic dat ghy mi verwoer
uen wilt van onsen lieuen hee
dat ic noch my ouderz noch
my vrienden noch yement d'
ic von begheer en vrede
van desen leuen sond' warach
tighe biechte en ontfanghemis
des heelichs sacraments **W**ilt
mi oec suulike bruyt ihesu
xpi bewaren vandē morghe
totten auont van alle sonden
en van allen hnden d' sielen
en des lichaems en mi behou
den ghestadelic ind' minen en
ind' vreesen ons liefs heeren
En dat ic dit leuen alsoe doech
deliken mach ouleyden ouer
my v heilighe verdienten
ten eynde toe **O**p dat ic waer
dich mach roesen in die vne

myne
bara
na des
ten die
eynde

O
ihesu
sroom
om d'
en b
sma
die
not
en
so h
dat
en
ry
sto
d'
ze

106
myns doots van v o soon bar-
bara vtroest te worden ende
na desen leuen met v te besit-
ten die hemelsche glorie sond
eynde Amen **Vanden maech-**

O aymlike **de en van allen**
en soete maechden **heilighe**
ihū xpī die vciert sint met alle
schoonheit d' doechden **Oh** hebt
om dez minnen des rotuerro-
zen brudegoms ihū xpī ver-
smaet dat sint die glorie en
die ghemiechte d' werlt en he-
rot al ubs herten ghemint
en na gheuolghet **Daer** om
so heeft hi v mi vheuen in
dat sint sintre ewigh' glorie
en heeft v ghecoont met die
croon d' ewigh' blyscap **ohoe**
schoon **ohoe** suet is dat sint
d' die heilighe maechden mi
zegneren gheleet met witte

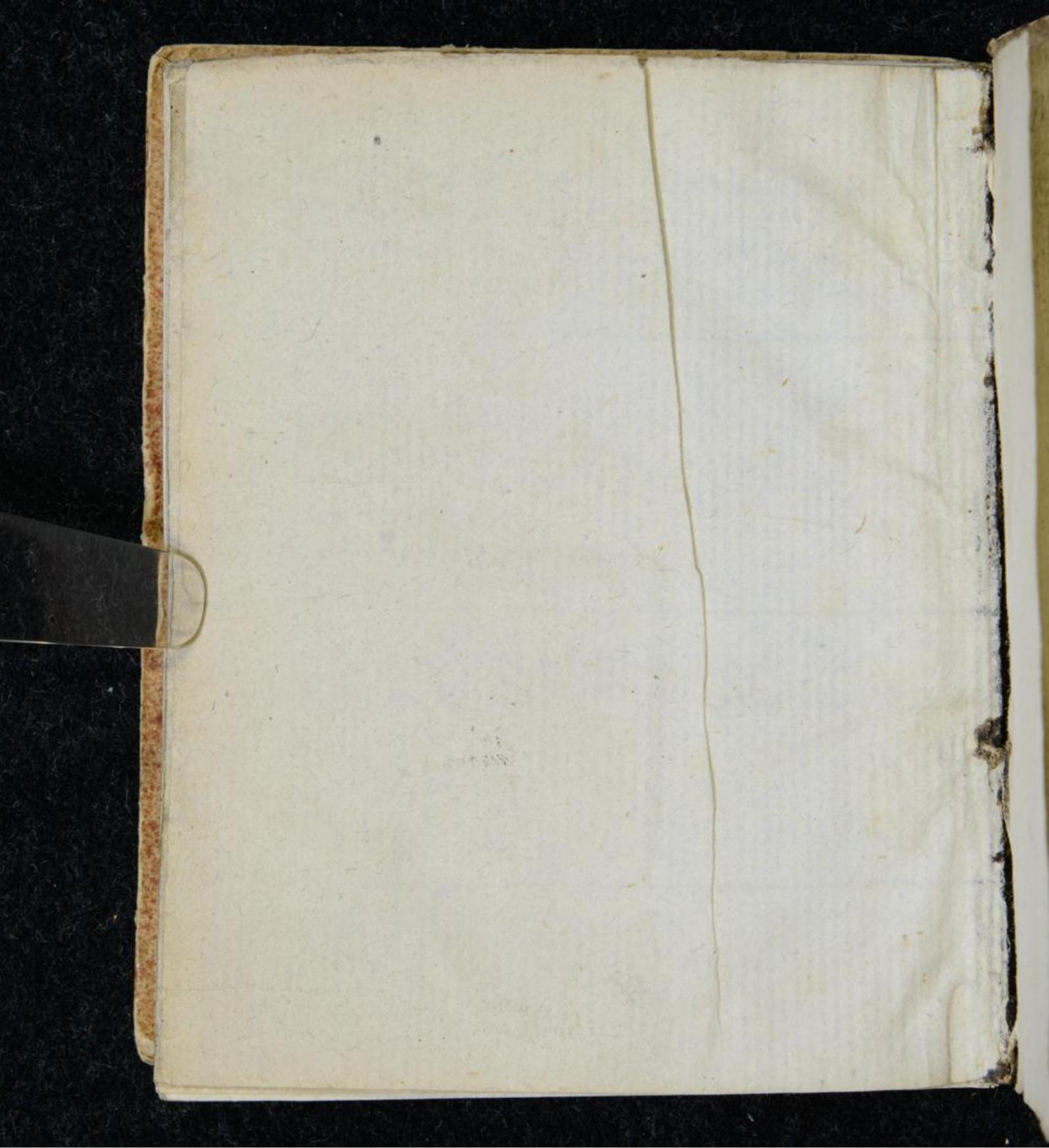
deederen en volghen na dat
soete lam goods waer hi guet
Siet o soete maechden die ghi
ind' aerden tot al uw herten
begheert en ghemint hebt
dien siedi ende besitt mi inde
hemel **V**erblint v nu o minlike
en heilighe maechden xpi
in uwen heuen en suete bru
degom **W**ant hi heeft ver
milt de begheerten uw herten
en heeft v met al sinen heuen
heiligheu ghegheuen die bli
scap der enigher glorien
Verblint v nu metten lieuer
maecht manen en met alde
heuen vrienden goods die de
viant die werlt alle toorn
alle bitterheit alle quaetheit
en alle die sonde en dat vleys
v wonen hebbe en minlike
en sueteliken en vreedliken

inder werlt
met alle dese
maechden
die enighen
enighen bli
stu vron de
one altoos
vilt one v
en volcome
die lissam
der marrel
dicheit d'ro
micheit de
nens der
ton v beha
lieue soete
bistien en
one m de
m alle te
roemt
heilighe
beden b

inder werlt gheleuet hebben
 Met alle dese heiligghen o lieue
 maechden xpi suldi besitten
 die ewighe vruechde ende die
 ewighe blyscap sonde eynde o
 ihu croon der heiligghen wilt
 ons altoos veyten in doechden
 wilt ons vleyen die pfertie
 en volcomen min d' heiliggher
 die lidenheit en volstandich
 der martelaren die oermoe
 dicheit d' confessoren die rey
 nicheit des heren en des lich
 aems der maechden op dat
 wy v behaghen alle tyt o ghi
 lieue soete maechden wilt oer
 bistaen en te hulpen comen
 ons in deser ellendigh' werlt
 in alle teptacen die ons ouer
 roemt op dat wy ouermits uw
 heiliggh' verdienten en ghe
 beden besermt worden van

allen sonden en quaden en voert
gaen in allen doechden ende
heilicheit ten eynde toe **E**nde oec
so begheren wy dat ghy ons wilt
bistoen en vertroesten in die
dre onsen doot en bestermen
ons van allen vreesen en den
sichten des vijants **E**n wilt ons
dan met u op voeren inden
troon d'ewigh' bliscappe **O**p
dat wy te samen louen ende
danckē moghen den coninc
der glorien ihu xpm die leuet
en regneet metten vad' ende
metten heilighen gheest nu
en ewelic sonder eynde **A**men

en oiver
en ende
Ende oer
ons wile
in die
men
en den
rotrone
mden
e op
ende
miste
ne leue
d'ende
st nu
amen

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN Color Control Patches © The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
Light Blue	Light Cyan	Light Green	Light Yellow	Light Red	Light Magenta	White	Light Skin	Light Gray
Dark Blue	Dark Cyan	Dark Green	Dark Yellow	Dark Red	Dark Magenta	White	Dark Skin	Dark Gray

TIFFEN Gray Scale © The Tiffen Company, 2007

A	1	2	3	4	5	6	M	8	9	10	11	12	13	14	15	B	17	18	19
	R		G		B		W		G		K			C		Y		M	